

FACTORI DE RISC ASOCIAȚI CU DEPRESIA ÎN EPILEPSIE

Diana Gavriluța¹, Nadejda Gorincioi²

Conducător științific: Stanislav Groppa¹

¹Catedra de Neurologie nr. 2, USMF „Nicolae Testemițanu”

²Departamentul de Neurologie, Epileptologie și Boli Interne, Institutul de Medicină Urgentă

Introducere. Depresia reprezintă cea mai frecventă problemă copleșitoare în rândul pacienților cu epilepsie, care le afectează calitatea vieții, provocând oboseală, iritabilitate și idei suicidale. Conform studiilor recente, se apreciază că prevalența depresiei în epilepsie se situează între 9,5% și 85%. **Scopul lucrării.** Elucidarea factorilor de risc predispozanți care ar putea crește posibilitatea apariției depresiei la pacienții cu epilepsie. **Material și Metode.** S-a efectuat o analiză narativă în baza de date PubMed, aplicând căutarea de cuvinte „depresia în epilepsie”, „factori de risc”. Articolele au fost identificate utilizând filtrele: tip de articol - meta-analiză, revizuire sistematică, studiu clinic, studiu controlat randomizat, în perioada 2018-2023. Căutarea a rezultat - 208 articole, doar 16 studii au fost eligibile pentru analiza finală. **Rezultate.** Depresia la pacienții cu epilepsie este frecvent întâlnită, fiind cauzată de următorii factori de risc: nivel scăzut de educație - 43,75% din cazuri; sex feminin, șomaj, copii și tineri, crize epileptice frecvente - 18,75%; politerapie, epilepsie focală, stigmă, anxietate, epilepsie de lob temporal cu scleroză hipocampală - 12,5%; vârstă înaintată, aderență slabă la medicamente antiepileptice, crize de tip absență, pacienți după intervenții chirurgicale, gene pleiotropice (CD3G și SLC03A1), statut de necăsătorit, crize epileptice continue, copii cu crize mai severe; tulburare bipolară, tulburare de panică și tulburare obsesiv-compulsivă, experiențe de maltratare în copilărie, grad înalt de dizabilitate - 6,25%. **Concluzii.** Se evidențiază mai mulți factori de risc asociați cu depresia la pacienții cu epilepsie - nivel scăzut de educație, sex feminin, șomaj, copii și tineri, crize epileptice frecvente. Medicii ar trebui să țină cont de aceștia pentru a oferi o prevenire eficientă a depresiei la acești pacienți. **Cuvinte-cheie:** depresie, epilepsie, factori de risc.

RISK FACTORS ASSOCIATED WITH DEPRESSION IN EPILEPSY

Diana Gavriluța¹, Nadejda Gorincioi²

Scientific adviser: Stanislav Groppa¹

¹Neurology Department No. 2, Nicolae Testemițanu University

²Department of Neurology, Epileptology and Internal Disease, Institute of Emergency Medicine

Background. Depression is the most common overwhelming problem among epilepsy patients, affecting their quality of life, causing fatigue, irritability and suicidal ideation. According to recent studies, the prevalence of depression in epilepsy is estimated to be between 9.5% and 85%. **Objective of the study.** Elucidating predisposing risk factors that may increase the likelihood of depression in patients with epilepsy. **Material and methods.** A narrative analysis was performed in the PubMed database, applying the word search „depression in epilepsy”, „risk factors”. Articles were identified using the filters: article type - meta-analysis, systematic review, clinical trial, and randomized controlled trial, in the period 2018-2023. The search resulted - 208 articles, only 16 studies were eligible for final analysis. **Results.** Depression in patients with epilepsy is common and is caused by the following risk factors: low level of education - 43.75% of cases; female, unemployment, children and young people, frequent epileptic seizures - 18.75%; polytherapy, focal epilepsy, stigma, anxiety, temporal lobe epilepsy with hippocampal sclerosis - 12.5%; older age, poor adherence to antiepileptic drugs, absence-type seizures, patients after surgery, pleiotropic genes (CD3G and SLC03A1), unmarried status, continuous epileptic seizures, children with more severe seizures; bipolar disorder, panic disorder and obsessive-compulsive disorder, experiences of childhood maltreatment, high degree of disability - 6.25%. **Conclusion.** Several risk factors associated with depression in patients with epilepsy are highlighted - low level of education, female, unemployment, children and young people, frequent epileptic seizures. Doctors should consider these to provide effective depression prevention in these patients. **Keywords:** depression, epilepsy, risk factors.